DOMSTOLENS DOM
AF 5. DECEMBER 1973 [1]

Friedhelm Busch
mod Hauptzollamt Hamburg-Ericus
(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Finanzgericht Hamburg)

»Udligningsafgift for omsætningsafgiften«

Sag 126/73

Sammendrag

Landbrug — Fælles ordning af markederne — Fjerkræ — Import — Tredjelande — Importafgift og tillægsbeløb — Udligningsafgift for omsætningsafgiften — Fradrag — Utilstedelighed

(Rådets forordning nr. 22, artikel 4 og 6)

Artiklerne 4 og 6 i EØF-Rådets forordning nr. 22 af 20. april 1962 skal fortolkes således, at den afgift eller det tillægsbeløb, der opkræves ved import af slagtet fjerkræ og fjerkrækød med oprindelse i tredjelande, ikke skal nedsættes med en sådan afgift som udligningsafgiften for omsætningsafgiften ved import.

I sag nr. 126/73

angående en anmodning til Domstolen i henhold til EØF-traktatens artikel 177 fra Finanzgericht Hamburg (IV. afdeling) om i den for denne ret verserende sag mellem

FRIEDHELM BUSCH, Hamburg,

og

HAUPTZOLLAMT HAMBURG-ERICUS,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artiklerne 4 og 6 i Rådets forordning nr. 22 af 4. april 1962 (ABl. 1962, s. 959) for så vidt angår hensyntagen til udligningsafgiften for omsætningsafgiften, med henblik

1 — Processprog: Tysk.

på importafgiften for fjerkrækød, subsidiært vedrørende gyldigheden af Kommissionens forordninger nr. 91/65/EØF af 29. juni 1965 (ABl. 1965, s. 1927) og 124/65/EØF af 22. september 1965 (ABl. 1965, s. 2587),

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: R. Lecourt, præsident, A. M. Donner og M. Sørensen, afdelingsformænd, R. Monaco (refererende), J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh og A. J. Mackenzie Stuart, dommere,

generaladvokat: J.-P. Warner
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Faktiske og retlige omstændigheder

I — Sagsfremstilling og retsforhandlingernes forløb

De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb kan sammenfattes således:

1. I november 1965 lod firma Friedhelm Busch i Hamburg nogle partier slagtet fjerkræ i underposition 02.02-A-I-b med oprindelse i De forenede Stater fortolde. Toldkontoret opkrævede 33 813,90 DM som afgift efter den normale takst på 90,60 DM/100 kg (jfr. forordning nr. 91/65 af 29. juni 1965) plus 40,60 DM/100 kg som tillægsafgift i henhold til artikel 6 i forordning nr. 22/62 (jfr. forordning nr. 124/65 af 22. september 1965) samt 2 855,40 DM som udligningsafgift for omsætningsafgiften (Umsatzausgleichsteuer, UAST) på 4 % af toldværdien.

Firma Busch begærede nedsættelse af de fællesskabsretlige afgifter med det samlede beløb af den UAST, som var betalt ved den omhandlede import. Firmaet henholdt sig til Domstolens dom af 12. maj 1971 i Wünsche-sagen (sag nr. 76/70, Sammlung 1971, s. 393) samt til to domme af Bundesfinanzhof (VII R 91/69 og VII R 188/69) vedrørende fradrag af UAST i afgifter på korn.

Denne begæring blev afslået af Hauptzollamt Hamburg-Ericus. Det omtvistede spørgsmål blev indbragt for Finanzgericht Hamburg, der ved kendelse af 16. marts 1973, indgået til Domstolen den 18. april 1973 besluttede at udsætte sagen og i henhold til EØF-traktatens artikel 177 at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1. Skal artiklerne 4 og 6 i Rådets forordning nr. 22/62 fortolkes således,

at den normale importafgift og tillægsafgiften, der ved indførslen opkræves af slagtet fjerkræ og fjerkrækød med oprindelse i tredjelande, skal nedsættes med et fast beløb svarende til udligningsafgiften for omsætningsafgiften (Umsatzausgleichsteuer)?

2. Såfremt de første spørgsmål besvares bekræftende, spørges: Er Kommissionens forordninger nr. 91/65 og 124/65 af 29. juni 1965 og 22. september 1965 ugyldige for så vidt angår fastsættelsen af den normale importafgift og tillægsafgiften for fjerkræ i toldposition 02.02?«

2. I sin forelæggelseskendelse erklærer Finanzgericht blandt andet, at den normale importafgift eller tillægsafgiften i tilfælde af bekræftende besvarelse af det første spørgsmål bør nedsættes med den fulde UAST trods nedsættelserne af tærskelpriserne for byg ved de nationale anordninger af 27. december 1962 (BGBl. 62 I, s. 774) og 2. november 1971 (Bundesanzeiger nr. 209 af 9. november 1971).

Finanzgericht udtaler endvidere med hensyn til det andet spørgsmål, at der ved en bekræftende besvarelse af det første spørgsmål opstår et problem med hensyn til gyldigheden både af forordning nr. 91/65 af 29. juni 1965 om blandt andet fastsættelse af importafgifter for slagtet fjerkræ under toldposition 02.02 og af forordning nr. 124/65 af 22. september 1965 om nedsættelse af de ved indførslen opkrævede tillægsbeløb for slagtede høns. I modsætning til den tvist, som gav anledning til »Wünsche«-sagen, drejer Domstolens fortolkning sig i det foreliggende tilfælde ikke om gyldigheden af de af fællesskabsretten afledede nationale retsregler, men om gyldigheden af forordninger fra Kommissionen vedtaget efter forordning nr. 22/62 til gennemførelse af denne. For så vidt disse forordninger er gyldige, er det tvivlsomt, om den nationale dommer eventuelt kan gå frem efter punkt otte i præmisserne til dommen i »Wünsche«-sagen med hensyn til det første spørgsmål og fradrage det faktisk erlagte UAST-beløb i den importøren påhvilende afgift.

3. Firma Busch, repræsenteret af advokat Fritz Modest, Hamburg, Kommissionen for De europæiske Fælleskaber, repræsenteret af sin juridiske rådgiver, Peter Kalbe, og forbundsrepublikken Tyskland, repræsenteret af Martin Seidel, har indgivet skriftlige indlæg i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for Domstolen.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

Parterne i hovedsagen og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 3. Oktober 1973.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 7. november 1973.

II — Indlæg i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende Domstolens statut

Indlæggene i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende Domstolens statut kan sammenfattes således:

A — Indlæg fra firma Friedhelm Busch

Firma Busch fremhæver indledningsvis de slutninger, som han mener at kunne drage af Domstolens praksis vedrørende hensyntagen til UAST. Efter firmaets mening bekræfter Domstolens dom i »Wünsche«-sagen det resultat, som fortolkningen af Traktatens artikel 39 må føre til for så vidt angår beregningen af afgifterne i henhold til landbrugsordningerne. Formålet med den fælles landbrugspolitik er ifølge Traktatens artikel 39 dels at sikre landbrugsbefolkningen en

rimelig levestandard, stabilisere markederne og sikre forsyningerne og dels tillige at sikre forbrugerne rimelige priser på landbrugsvarer (litra e). Afgiftsordningerne bør ikke være mere tyngende for forbrugerne, end hensynet til producenterne kræver. Der er derfor altid en grænse for det frie skøn, der tilkommer Fællesskabets organer med hensyn til afgiftsbeløbets fastsættelse, en grænse som gælder for alle landbrugsordningerne. Forskellene mellem afgiftsordningerne er udelukkende af teknisk art. Alle afgiftsordningerne må nødvendigvis baseres på to faktiske elementer, som bestemmer grænserne for den skønsbeføjelse, der tilkommer Fællesskabets organer: 1) den indførte vares pris ved grænsen til importstaten og 2) en rimelig hjemmemarkedspris i den importerende medlemsstat. Disse to elementer er altid de to poler, som bestemmer den tilladte afgiftsstørrelse. En rimelig hjemmemarkedspris i den importerende medlemsstat er den pris, der er nødvendig for at sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard, men heller ikke mere.

Kommissionens påstand om, at afgiften for fjerkræ ikke har til formål at hæve prisen for indført fjerkræ til et tilstræbt og garanteret prisniveau på hjemmemarkedet, er derfor urigtig. Traktatens artikel 39, stk. 1, e forpligter Kommissionen til at sigte mod et hverken for højt eller for lavt prisniveau for fjerkræmarkedet i medlemsstaterne og indrette afgiftsordningerne herefter.

Firma Busch gør endvidere gældende, at hvis de forskellige priser på de varer, som skulle indføres, med henblik på en tilnærmelse af priserne blev sammenholdt med og forhøjet til niveauet for de tilstræbte hjemmemarkedspriser i den indførende medlemsstat, så måtte også leverings- og omkostningsvilkårene være ens. »Ensartetheden« måtte angå de forskellige afsætningsled, hvori der gjaldt fastlagte priser. Hvis denne ensartethed ikke blev overholdt og tilpasset mellem de forskellige afsætningsled, kunne den tilsigtede tilnærmelse af priserne ikke nås.

Forud for behandlingen af spørgsmålet om, hvilken paritet for den sammenlignelige interne pris afgiftssystemet i henhold til artikel 3, stk.4 i forording nr. 22 vedrørende fjerkrækød var orienteret efter, fastslår firma Busch, at forordning nr. 19/62 vedrørende korn efter firmaets mening er modellen for alle de grundlæggende forordninger, og at den derfor kan bruges som forbillede ved fortolkningen af de andre basisforordninger. Firmaet gør endvidere rede for afgiftssystemet i forordning nr. 22/62 og sammenligner det med de ordninger, der er oprettet ved basisforordningerne for sammenlignelige markeder (svinekød: forordning nr. 20/62, æg: forordning nr. 21/62 og oksekød: forordning nr. 14/64). Firmaet henviser til, at afgiftssystemet i forordning nr. 22/62, selv om forordningen hverken kender cif-priser, henholdsvis priser franko grænse eller interventions-, indikativ- eller tærskelpriser, dog bygger på kriterier svarende til dem, der ligger til grund for systemet ifølge forordning nr. 19 for korn, og påpeger, at motiverne til Rådets forordninger nr. 22/62 og 35/62 belyser de forskellige afgiftselementers begreber og formål. Af sådanne elementer findes der for import fra tredjelande fire.

Det første element skal udligne forskellen mellen priserne på foderkorn i de eksporterende medlemsstater eller tredjelande på den ene side og i den importerende medlemsstat på den anden side under hensyntagen til det kvantum, der normalt anvendes til opdrætning og fedning af fjerkræ.

Det andet element har til formål at beskytte den forarbejdende virksomhed i den importerende medlemsstat og overtager således den tidligere tolds funktion.

Det tredje element sikrer den i EØF-traktaten foreskrevne præference for medlemsstaterne.

Det eventuelle fjerde element skal udligne den mulige forskel mellem en beregnet »slusepris« for fjerkrækød, og den reelle løbende verdensmarkedspris (tilbudspris) franko grænse. Forordning nr. 22 går ud fra det princip, at man ved importafgiftens fastsættelse kun under særlige om-

stændigheder kommer under sluseprisen, der skal beregnes nøjagtigt.

Efter at have sammenlignet forordning nr. 22/62 om fjerkrækød med basisforordningerne om svinekød (forordning nr. 20/62), æg (forordning nr. 21/62) og oksekød (forordning nr. 14/64) undersøger firma Busch de to former for afgiftssystemer, der omhandles i forordningerne nr. 20/62, 21/62 og 22/62. Af disse to former må den, der omhandles i forordningerne nr. 20/62 og 22/62 (artikel 3, stk. 2) foretrækkes. Den er den mest præcise, idet den med henblik på afgiftens beregning klart er orienteret mod de to modstående og adækvate poler (markedspriserne i den eksporterende medlemsstat eller i tredjelandene og markedspriserne i den importerende medlemsstat) og desuden tager hensyn til forskellene i handelsomkostninger. Den er derfor bedre egnet til at opfylde formålene med Traktatens artikel 39. Derfor giver firma Busch udtryk for alvorlig tvivl med hensyn til anvendeligheden af den anden beregningsmetode. Hvis der til opfyldelse af formålene med Traktatens artikel 39 findes to slags afgiftssystemer, må det efter firmaets opfattelse følge af grundsætningen om forholdet mellem mål og midler, at den metode, der bedst synes at kunne virkeliggøre de tilsigtede mål, bør foretrækkes. Firma Busch undersøger grundene til valget mellem de to metoder og kan kun give den forklaring, at Fællesskabets organer i de tilfælde, hvor det andet element svarer til satsen for den i 1961 opkrævede told, er gået ud fra den forudsætning, at de priser, der i importstaten er fremkommet på grundlag af denne toldtarif, er rimelige og på tilfredsstillende måde beskytter både producenternes og forbrugernes interesser.

Ifølge firma Busch bliver resultatet, at Fællesskabets organer ved anvendelse af en hvilken som helst af disse to metoder anså markedspriserne i den importerende medlemsstat for rimelige før ikrafttrædelsen af forordningen om fjerkrækød.

Firmaet gør gældende, at den afgift, der beregnes på grundlag af det første og det andet element, medfører, at samtlige importafgifter bliver højere end før forordningens ikrafttræden, eftersom afgiftens andet element mindst svarer til de afgifter, som blev opkrævet før dette tidspunkt. Før dette tidspunkt havde den opkrævede told til formål at beskytte den nationale forarbejdningsindustri mod de skadelige følger såvel af forskellene mellem fødevareomkostningerne som af andre omkostningsfaktorer. Det første element var en ekstra afgift på indførslen, som ikke eksisterede før den tid. Ved samhandelen inden for Fællesskabet var denne metode til bestemmelse af afgiften efter firmaets opfattelse i strid med Traktatens artikler 12 og 13. I samhandelen med tredjelande var virkningerne tilsvarende. Opkrævningen af afgiftens første element som et tillæg til den eksisterende told (det andet element) var en ekstra belastning med importafgifter. Den kunne ikke retfærdiggøres af princippet om fællesskabsrettens forrang, da der i forbindelse hermed var hjemlet et specielt, tredje afgiftselement. Disse indvendinger med hensyn til gyldigheden af det i forordning nr. 22/62 hjemlede afgiftssystem viser ifølge firma Busch klart, at Fællesskabets organer i hvert fald er gået til den yderste grænse for det tilladelige, såfremt det system, de har indført, skulle kunne betragtes som lovligt. Ved en fortolkning af afgiftssystemet med henblik på de stillede spørgsmål må der tages hensyn hertil.

I tilslutning til disse overvejelser behandler firma Busch spørgsmålet om, for hvilken paritet afgiftssystemerne i artikel 3, stk. 4 og artikel 4 i forordning nr. 22/62 har været eller burde have været gældende. Selskabet fastslår, at det intetsteds udtrykkeligt er præciseret, om der ved begrebet »markedspris i medlemsstaterne« skal forstås fjerkræavlernes salgspris, engroshandelens købspris, detailhandelens købs- eller salgspris eller noget helt andet. Derfor opstår der det spørgsmål, om den foreliggende mangel i forordning nr. 22/62 kan udfyldes ved

fortolkning. Dette spørgsmål må ifølge Busch besvares bekræftende. Ret beset følger svaret af meningen og formålet med afgiftssystemet. Meningen og formålet kommer for så vidt angår korn særlig til udtryk i artiklerne 4 og 5 i forordning nr. 19/62, der også må tages i betragtning som forbillede ved fortolkningen af forordning nr. 22/62. For landbrugsmarkedets vedkommende er engroshandelen det centrale punkt inden for den enkelte medlemsstat; den foretager opgørelsen og distributionen af landbrugsprodukterne (forarbejdede eller uforarbejdede). I tvivlstilfælde er markedspriserne engroshandelens priser. Ifølge formålet med afgiftssystemerne retter disse sig efter Busch's opfattelse til engroshandelen i medlemssterne, idet spørgsmålet om køb af et landbrugsprodukt af indenlandsk oprindelse opstår på dette stadium.

Firma Busch gør gældende, at engroshandelens købspris for indenlandsk fjerkrækød omfatter alle omkostninger og afgifter, der vedrører slagtet fjerkræ, samt alle afholdte handelsomkostninger. Hvis det ved basisforordningerne indførte afgiftssystem havde til formål at nærme importprisen for udenlandsk fjerkræ, prisen franko grænse eller sluseprisen til engroshandelens købspris for sammenlignelige indenlandske produkter, så måtte man først og fremmest medregne og indbefatte alle handelsomkostninger og afgifter, som den sammenlignelige indenlandske vare måtte bære. Hvis der ikke var tiltænkt den af forbundsrepublikken Tyskland ved import opkrævede UAST, der betegnes som en intern afgift, samme virkning som en importafgift, følger det uundgåeligt heraf, at den oprindeligt beregnede importafgift nedsættes med et beløb svarende til UAST (i påkommende tilfælde med et forud fastsat beløb). Uden en sådan nedsættelse af importafgiften ville den tyske udligningsafgift for omsætningsafgiften medføre en forhøjelse af importafgiften.

Ifølge Busch har forfatterne af basisforordningerne nr. 19 og. nr. 22/62 ikke ved affattelsen været opmærksom på det problem vedrørende afgiftsberegningen, som følger af den UAST, der opkræves af forbundsrepublikken Tyskland ved import. De blev først opmærksomme på spørgsmålet, efter at basisforordningerne var trådt i kraft, og tyske kornimportører ad retslig vej anfægtede gyldigheden af UAST under henvisning til, at den var en afgift med tilsvarende virkning som told. Imidlertid har erkendelsen af, at afgiftssystemet i basisforordningerne, hvis formålet med disse forordninger skal opfyldes, forudsætter, at afgifterne nedsættes med et forud fastsat beløb svarende til UAST, senere givet sig udslag i de følgende basisforordninger nr. 13/64 om mejeriprodukter og nr. 14/64 om oksekød.

Firma Busch gør gældende, at det i den foreliggende sag drejer sig om i forbindelse med forordning nr. 22/62 at drage konsekvenserne af den nævnte erkendelse. Firmaet besvarer herefter følgende spørgsmål:

»Hvilke retlige følger knytter der sig til den omstændighed, at artikel 3, stk. 1 og artikel 4 i forordning nr. 22/62 i hvert fald ikke udtrykkeligt foreskriver nedsættelse af importafgiften med et indenlandsk afgiftsbeløb?

. . . . . .

Kan den foreliggende mangel afhjælpes af Domstolen ved udvidende fortolkning, på samme måde som ved Domstolens dom af 12. maj 1971 i »Wünsche«-sagen med hensyn til fortolkningen af artiklerne 4 og 5 i forordning nr. 19/62?

Eller må bestemmelserne i artikel 3, stk. 1 og artikel 4 i forordning nr. 22/62 anses for ugyldige . . ?«

Ifølge firma Busch er den første fortolkning den eneste mulige og rigtige. Firmaet hævder, at artikel 5 i forordning nr. 22/62 i så henseende er vejledende. Den bestemmer klart, at det ikke har været tanken, at de ved artiklerne 3 og 4 indførte afgiftssystemer skulle være uforanderlige. Ved forordning nr. 22/62, artikel 5 er der tillagt Kommissionen beføjelse til efter ansøgning at tillade en

medlemsstat at nedsætte de i hendhold til artiklerne 3 og 4 beregnede afgifter. Selv om der endnu ikke havde foreligget noget tilfælde i praksis, var forfatterne af forordning nr. 22 ved bestemmelsens affattelse klar over, at der måtte forudses visse omstændigheder, som kunne nødvendiggøre en nedsættelse af afgifterne efter artiklerne 3 og 4. Det var i øvrigt ikke, som hævdet af Kommissionen, givet, at artikel 5 kun skulle anvendes i undtagelsestilfælde. Artikel 5 skal muliggøre virkeliggørelsen af de i Traktatens artikel 39 angivne mål. Busch hævdet derfor, at anvendelsen af den ved artikel 5 givne beføjelse bliver aktuel, når det som her drejer sig om at virkeliggøre importafgiftssystemets mening og formål i forbindelse med den indenlandske afgift, der ved import opkræves af forbundsrepublikken Tyskland.

Firmaet foreslår, at Domstolen besvarer det første spørgsmål således:

»Artiklerne 4 og 6 i forordning nr. 22/62 af 4. april 1962 fra Rådet for Det europæiske økonomiske Fællesskab om gradvis oprettelse af en fælles markedsordning for fjerkrækød skal forstås således, at den importafgift, der skal opkræves ved indførsel af fjerkrækød fra tredjelande til forbundsrepublikken Tyskland, skal nedsættes med et forudfastsat beløb, der fastsættes af Fællesskabets kompetente organer i henhold til artikel 5; denne nedsættelse skal svare til den ved indførslen opkrævede udligningsafgift for omsætningsafgiften«.

Med hensyn til det andet spørgsmål udtaler firma Busch, at Kommissionens forordning nr. 124/65 fastsatte tillægsafgiften ved at sammenholde tilbudsprisen med sluseprisen. Denne forordning vedrørte tilpasningen af den udenlandske pris, for så vidt denne udgjorde et af kriterierne for beregningen af importafgiften (fjerde element). Den berøres ikke af problemer, som opstår af den tyske udligningsafgift for omsætningsafgiften. Dens gyldighed drages ikke i tvivl. Busch gør på den anden side gældende, at afgiftsbeløbene i Kommissionens forordning nr. 91/65 objektivt set er for høje, for så vidt de er fastsat for indførsel af fjerkrækød til forbundsrepublikken Tyskland. I henhold til en tidligere anmodning fra forbundsrepublikken Tyskland burde denne afgift have været fastlagt på et lavere, forudfastsat niveau, nemlig svarende til 4 % af udligningsafgiften for omsætningsafgiften beregnet på basis af toldværdien.

B — Kommissionens indlæg

Kommissionen gør gældende, at hverken forordning nr. 22/62 eller nogen af dens gennemførelsesforordninger indeholder bestemmelser, der kræver eller tillader, at den ved import af fjerkrækød til Tyskland opkrævede UAST direkte eller indirekte fradrages i importafgiften. Dette er ganske i overensstemmelse med formålet for og strukturen i den fælles markedsordning for fjerkrækød.

Til forskel fra den fælles markedsordning for korn indeholder den fælles markedsordning i henhold til forordning nr. 22/62 ingen prisgaranti for den indenlandske produktion. Den hjemler intet interventionssystem, den fastsætter ingen pris, der kan sammenlignes med indikativprisen eller orienteringsprisen i andre sektorer, og den undlader at fastsætte tærskelpriser.

Kommissionen anfører, at man i denne sektor havde måttet give afkald på direkte at støtte produktions- og markedspriserne, og at man i stedet havde søgt at udjævne forskellene i produktionsbetingelser såvel mellem medlemsstaterne indbyrdes som i forhold til verdensmarkedet. Derfor sigter importafgiften heller ikke i de foreliggende tilfælde på at hæve hjemmemarkedsprisen for importeret fjerkræ til et bestemt forud fastsat niveau.

Heller ikke den omstændighed, at afgiften suppleres med tillægsbeløb beregnet på basis af »sluesepriserne«, tager sigte på en forhøjelse af tilbudsprisen på hjemmemarkedet for importeret fjerkrækød til et bestemt forud fastsat niveau.

Lige så lidt yder artikel 5 i forordning nr. 22 efter Kommissionens mening no-

gen varig garanti for markedspriserne inden for landets grænser. Indholdet og rækkevidden af denne bestemmelse viser, at den afgjort ikke er en varig prisregulerende foranstaltning men en undtagelsesbestemmelse, der griber ind over for usædvanlige markedsbetingelser.

Kommissionen mener, at formålet med importafgifterne for fjerkrækød, der kun går ud på at yde godtgørelse for de konkurrencemæssige ulemper, som rammer de indenlandske producenter, klart kommer til udtryk i de forskellige beregningselementer.

Under disse omstændigheder var der efter Kommissionens mening ikke nogen tvingende grund til at fradrage den UAST, der påhviler importeret fjerkræ i importafgiften. Derfor indeholder forordning nr. 22/62 ikke nogen udtrykkelig bestemmelse, der kan sammenlignes med artikel 2, stk. 1 i forordning nr. 13/64/EØF (ABl. 1964, s. 549) og artikel 5, stk. 1 i forordning nr. 14/64 (ABl. 1964, s. 562), og som pålægger eller tillader Kommissionen ved fastsættelse af afgifterne at fradrage UAST i afgifternes beløb. Efter Kommissionens opfattelse følger forpligtelsen til at fradrage UAST heller ikke indirekte af beregningskriterierne for importafgiften. Den ved import af fjerkrækød opkrævede UAST kan ikke tages i betragtning ved beregning af elementerne i importafgiften. Intet af de fastsatte elementer berettiger til at medtage UAST i beregningerne.

På samme måde forholder det sig med det variable element i den i artikel 4, stk. 1, a omhandlede afgift. Da dette element kun består i en sammenligning af de forskellige priser for den mængde foderkorn, der er repræsentativ i det enkelte tilfælde, er i hvert fald den eneste faktor, der kan komme i betragtning, den UAST, som påhviler det foderkorn, der tjener som beregningsgrundlag. Imidlertid mener Kommissionen, at denne overvæltede UAST ikke har nogen relevant forbindelse med den på basis af toldværdien af forskellige fjerkræleverancer opgjorte UAST, som firma Busch kræver fradraget. Derfor deler Kommissionen heller ikke den opfattelse, at den UAST, der påhvilede slagtet fjerkræ, i hvert fald delvis skulle være udlignet ved fradraget af foderkornpriserne i importafgiften for fjerkræ.

Kommissionen anfører endvidere, at forordning nr. 22/62 ikke tillader medlemsstaterne at fradrage UAST i de foreskrevne afgiftsbeløb. Dette beregnes af Kommissionen og fastsættes ved forordning. Der er ingen hjemmel for, at medlemsstaterne kan ændre dette beløb på eget initiativ, hvilket i øvrigt ville stride mod systemets formål, nemlig anvendelsen af harmoniserede importafgifter efter ensartede kriterier i alle medlemsstaterne.

Kommissionen gør endelig gældende, at forpligtelsen til på området for forordning nr. 22/62 at fradrage UAST i afgiftsbeløbet heller ikke kan støttes på en analogi fra systemerne for de fælles markedsordninger for korn, mælk og oksekød. Der er ikke i det foreliggende tilfælde strukturelt og med hensyn til markedsordningerne nogen overensstemmelse mellem afgiftssystemet for slagtet fjerkræ og afgiftssystemet i forordningerne nr. 19/62, 13/64 og 14/64, hvilket imidlertid ville være nødvendigt for en analogislutning. Derfor kan man heller ikke støtte sig på Domstolens dom i »Wünsche«-sagen.

Af de anførte grunde fortolker Kommissionen artikel 4 i forordning nr. 22 således, at den omhandlede afgift ikke skal nedsættes med et bestemt beløb, der fastsættes af Fællesskabets kompetente institutioner og svarer til overvæltningen af den ved indførslen opkrævede udligningsafgift for omsætningsafgiften.

C — *Indlæg fra forbundsrepublikken Tyskland*

Forbundsrepublikken Tyskland gør gældende, at det hverken følger af den påberåbte bestemmelse i artikel 4 eller af importafgiftens funktion, at importafgiften i det tilfælde, at en medlemsstat pålægger importen af fjerkrækød fra tredjelande en udligningsafgift for

omsætningsafgiften (hvilket er tilladt efter fællesskabsret), skal nedsættes med et beløb svarende til denne afgift.

Forbundsrepublikken Tyskland hævder, at fælleskabsforordningens forfattere var klar over, at slagtet fjerkræ, der importeredes til BRD, var belagt med UAST. Efter Forbundsrepublikkens opfattelse fremgår dette af artikel 3, stk. 2, litra b i forordning nr. 22/62. Forbundsrepublikken henviser i øvrigt til artikel 3, stk. 1 i forordning nr. 20 af 4. april 1962 om gradvis oprettelse af en fælles markedsordning for svinekød (ABl. 1962, s. 945), som også giver hjemmel til at fradrage indenlandske afgifter i importafgiften. Hvor en af forordningerne vedrørende markedsordningerne ikke udtrykkeligt giver hjemmel til at fradrage udligningsafgiften for omsætningsafgiften i importafgiften, må man ifølge Forbundsrepublikken antage, at Rådet ikke har ønsket, at der sker noget fradrag.

Forbundsrepublikken anfører, at man ikke kan nægte Fællesskabets organer beføjelse til at regulere varierende økonomiske situationer forskelligt og at beskytte de forskellige landbrugsprodukter i forskelligt omfang, samt at forordningerne for de forskellige landbrugsprodukter altid må fortolkes ud fra deres egen problematik. Man kan for eksempel intet udlede af dommen i »Wünsche«-sagen. I denne dom statuerer Domstolen kun, at udligningsafgiften for omsætningsafgiften skal betragtes som en post, der skal fradrages ved beregningen af tærskelprisen, der på sin side udgør grundlaget for fastsættelse af importafgiften. Desuden har Domstolen kun udtalt, at et fradrag ud over udligningsafgiften for omsætningsafgiften skal foretages, såfremt »den nationale lovgiver har undladt at tage hensyn hertil ved beregning af tærskelprisen«.

Forbundsrepublikken tilføjer, at de anbringender, der er knyttet til artikel 4, også gælder for artikel 6 i forordning nr. 22/62, og at de første spørgsmål herefter må besvares benægtende.

Præmisser

1 Ved kendelse af 16. marts 1973, indgået til Domstolens justitskontor den 18. april 1973, har Finanzgericht Hamburg i henhold til EØF-traktatens artikel 177 stillet nogle spørgsmål vedrørende fortolkningen af Rådets forordning nr. 22 af 20. april 1962 om gradvis oprettelse af en fælles markedsordning for fjerkrækød (ABl. 1962, nr. 30) og gyldigheden af Kommissionens forordninger nr. 91/65 og 124/65 af 29. juni og 22. september 1965 (ABl. 1965, nr. 116 og 157).

2 Det første spørgsmål går ud på, om artiklerne 4 og 6 i Rådets forordning nr. 22/62 skal fortolkes således, at den normale importafgift og tillægsafgift ved import af slagtet fjerkræ eller fjerkrækød fra tredjelande skal nedsættes med et fast beløb svarende til overvæltningen af udligningsafgiften for omsætningsafgiften;

for det tilfælde at det første spørgsmål besvares bekræftende, spørges, om Kommissionens forordninger nr. 91/65 og 124/65 er ugyldige, for så vidt de

fastsætter den normale importafgift og tillægsafgiften for fjerkræ under toldposition 02.02.

3 For så vidt angår det første spørgsmål foreskriver forordning nr. 22/62 i artikel 4 en ensartet anvendelse af en importafgift over for tredjelande, som hviler på de samme principper, hvad enten der er tale om slagtet fjerkræ eller andet fjerkrækød, omhandlet i artikel 1, stk. 1;

denne afgift adskiller sig med hensyn til struktur og formål fra den importafgift, der er foreskrevet i andre fælles landbrugsordninger, som f.eks. den, der er indført ved forordning nr. 19/62 for så vidt angår basiskornsorterne;

mens afgiften over for tredjelande efter den ottende betragtning i motiverne til forordning nr. 19/62 skal »svare til« forskellen mellem de gældende priser på verdensmarkedet og i den importerende medlemsstat, skal den ifølge den niende betragtning i motiverne til forordning nr. 22/62 navnlig tage hensyn til incidensen på omkostningerne til dyrefoder af forskellen mellem foderkornpriserne i medlemsstaterne og på verdensmarkedet;

i forordning nr. 22/62, artikel 4, stk. 1 og 2 angives i så henseende alle de beregningselementer, på basis af hvilke afgiftsbeløbet fastsættes;

i henhold til denne bestemmelse består afgiften af flere elementer, hvoraf det ene fastsættes på forhånd for en periode på tre måneder, og de øvrige hver for sig beregnes ved henvisning til importafgifterne over for medlemsstaterne og på basis af en fast procentdel af fastlagte gennemsnitstal;

for så vidt angår det i samme forordnings artikel 6 nævnte tillægsbeløb, fastsættes dette direkte i bestemmelsens stk. 3, der, for det tilfælde, at priserne, franko grænse ved import kommer under, sluseprisen foreskriver en forhøjelse af afgiften i hver medlemsstat med et beløb svarende til forskellen mellem de to priser.

4 Det fremgår af disse bestemmelser, at den gældende afgift for de omtvistede produkter samt det eventuelle tillægsbeløb i alle deres elementer fastsættes ved forordning nr. 22/62, og at der ikke overlades medlemsstaterne nogen selv-

stændig beføjelse til ved hjælp af andre beregningskriterier end de af lovgiveren fastlagte at øve indflydelse på størrelsen af hverken den ene eller den anden afgift;

dette bekræftes af ovennævnte forordnings artikel 4, stk. 3, hvoraf det fremgår, at fastsættelsen af afgiftsbeløbet i sin helhed sker efter en fællesskabsretlig fremgangsmåde, omhandlet i samme forordnings artikel 17;

derfor er en medlemsstats nedsættelse af importafgiften eller af det eventuelle tillægsbeløb med udligningsafgiften for omsætningsafgiften i strid med ånd og bogstav i den økonomiske mekanisme, der er indført ved forordning nr. 22/62 for import af slagtet fjerkræ og fjerkrækød;

5 herefter må artiklerne 4 og 6 i Rådets forordning nr. 22/62 fortolkes således, at den afgift eller det tillægsbeløb, der opkræves ved import af slagtet fjerkræ eller fjerkrækød med oprindelse i tredjelande, ikke skal nedsættes med en sådan afgift som udligningsafgiften for omsætningsafgiften ved import.

6 Da det første spørgsmål er besvaret benægtende, bortfalder det andet spørgsmål.

Vedrørende sagsomkostningerne

7 De udgifter, der er afholdt af forbundsrepublikken Tyskland og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har indgivet indlæg til Domstolen, kan ikke godtgøres, og da retsforhandlingerne i forhold til parterne i hovedsagen udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne af træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser,

under henvisning til procesdokumenterne,
efter at have hørt den refererende dommers rapport,
efter at have hørt de af firma Friedhelm Busch og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber afgivne mundtlige indlæg,
efter at have hørt generaladvokatens forslag til afgørelse,

under henvisning til Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig dennes artikler 40 og 117,
under henvisning til EØF-Rådets forordning nr. 22 af 4. april 1962,
under henvisning til protokollen vedrørende Statutten for Det europæiske økonomiske Fællesskabs Domstol, særlig dennes artikel 20,
under henvisning til procesreglementet for De europæiske Fællesskabers Domstol,

kender

DOMSTOLEN,

idet den tager stilling til de spørgsmål, der er forelagt af Finanzgericht Hamburg i henhold til denne rets beslutning af 16. marts 1973, for ret:

Artiklerne 4 og 6 i EØF-Rådets forordning nr. 22 af 20. april 1962 skal fortolkes således, at den afgift eller det tillægsbeløb, der opkræves ved import af slagtet fjerkræ og fjerkrækød med oprindelse i tredjelande, ikke skal nedsættes med en sådan afgift som udligningsafgiften for omsætningsafgiften ved import.

Lecourt Donner Sørensen Monaco Mertens de Wilmars
Pescatore Kutscher Ó Dálaigh Mackenzie Stuart

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg, den 5. december 1973.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident